

BESLUT

2020-10-05 Dnr: 20/02167

SAKEN

P3 med Sara och Victor, 2020-05-17, inslag om en boxare; fråga om mediets genomslagskraft

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

INSLAGET

Inslaget handlade om att en 51-årig känd boxare, A, skulle göra comeback och gå en boxningsmatch mot en 28-årig boxare. Programledarna kommenterade ett videoklipp i vilket A tränade. De sa bland annat att A såg ut att vara i god form men att uthålligheten måste bli sämre med åldern. Sedan sades bland annat följande.

(Pgl 1) – Nu blir det lite rasbiologi här, men han är ju svart också, så att han kommer ju, han har ju förtur på, på den biten. (Pgl 2) – Vad menas med det? Får man säga så här [pgl 1]? (Pgl 1) – Eh, det får man säkert inte göra, men, men det finns ju den här, som vi inte pratar om, den, den magiska kraften som vi besitter. (Pgl 2) – Vad då, att? (Pgl 1) – Ja, men såhär, vi åldras inte, vi förtvinar väldigt sakta. (Pgl 2) – Pratar vi svarta personer åldras inte? (Pgl 1) – Ja, precis. (Pgl 2) – Eh, okej. (Pgl 1) – Det finns säkert andra eh, eh, eh raser som också, som också har, har det bra ställt genetiskt, men jag tror bara att hans form versus om han hade varit från Island hade kanske inte varit samma. [A], 51, svart versus [A] från Island, 51, det är två... (Pgl 2) – Det här vet jag ingenting om. (Pgl 1) – Jag vet, jag vet, nu blev det Carl von Linné här. (Pgl 2) – Det låter så spekulativt. (Pgl 1) – Det var inte meningen. (Pgl 2) – Och också, kanske är det här bara humor, man vet inte. (Pgl 1) – Nej, jag tror att [A]:s kranium är, nej jag bara skoja. (Pgl 2) – Nej nu! (Pgl 1) – Jag vet. (Pgl 2) – Sätt dig ner. (Pgl 1) – Såhär, jag tror att 28-åringen har en inbyggd respekt för [A] som vi alla har, för vi har hört det namnet och ordet väldigt länge.

Därefter pratade programledarna vidare om den kommande matchen. I slutet av inslaget sades följande.

(Pgl 2) – Oavsett är det väldigt spännande. (Pgl 1) – Ja. (Pgl 2) – Vi tittar på hur han slåss, åh, han ser så arg ut, I'm back, säger han. Kul. (Pgl 1) – Ja, vad roligt. Jag ska visa en karta, sa du, med olika raser. (Pgl 2) – Nej.

ANMÄLAN

Anmälaren anför att en av programledarna pratade om olika människoraser och menade att dessa skulle ha olika egenskaper. Detta utan att den andre programledaren reagerade.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio AB (SR) anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft och anför sammanfattningsvis följande.

P3 med Sara och Victor är ett direktsänt, spontant och lättsamt underhållningsprogram som går på helgeftermiddagar. Programmet ska vara ett trevligt sällskap och ge lyssnarna ett gott skratt. Programmet gästas av artister och andra kända personer som är aktuella, främst inom populärkulturen. Det innehåller också samtal med *P3 Nyheter* om helgens nyheter där programledarnas roll är mer lättsam och humoristisk medan representanten för *P3 Nyheter* står för seriositeten. Programmet bygger på en varm humoristisk ton där ironiska skämt och satiriska inslag kan förekomma spontant. En av programledarna är komiker och har under sina år på P3 haft rollen som den som skämtar på ett, i vissa fall, tillspetsat sätt. Programmet har sänts i P3 under många år och publiken är väl förtrogen med formen.

SR anser att inslaget hade en tydlig satirisk prägel som torde stå klar för publiken. Båda programledarna är välbekanta röster för lyssnarna och publiken har en tydlig relation till dem och deras sätt att prata på. Satiren har bland annat till syfte att göra publiken uppmärksam på fördomar, orättvisor och mänskliga svagheter. Det måste därför vara högt i tak och framför allt krävs att komikern har stor frihet i sitt uttryckssätt. Det ligger även i satirens natur att den ibland kan uppfattas som stötande eftersom den ofta balanserar på gränsen mellan det som är acceptabelt att skämta om och det som inte är det. SR har förståelse för att inslaget i sin ordalydelse kunde uppfattas som stötande, men vill framhålla att udden i humorn var riktad mot de attityder och fördomar som finns. Det stämmer inte, som anmälaren påstår, att den andra programledaren inte reagerade eller sa emot. Flera gånger gav hon mothugg även om hon också påpekade att det är humor.

SR anser att det mot bakgrund av att programledaren är komiker och att tilltalet och programmets karaktär stod klar att avsikten var att driva med de vanföreställningar som finns i samhället.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska ta hänsyn till radions särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet).

Bestämmelsen tillämpas bland annat när det gäller program eller inslag som kan uppfattas som diskriminerande. Det innebär enligt granskningsnämndens praxis att programföretaget inte får sända program eller inslag som är uppenbart kränkande mot människor med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller sexuell läggning eller mot människor med olika former av funktionsnedsättningar eller sjukdomar.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har förståelse för att den ena programledarens uttalanden kunde uppfattas som stötande. Mot bakgrund av programmets karaktär och då den andra programledaren ifrågasatte uttalandena kan nämnden dock inte finna att inslaget var uppenbart kränkande. Det strider därför inte mot bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av Malin Bonthron, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt, Kristina Åberg (skiljaktig), Erik Fichtelius och Sofia Olsson Olsén efter föredragning av Tamara Mivelli.

På granskningsnämndens vägnar

Malin Bonthron

Tamara Mivelli

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.

SKILJAKTIG MENING

Ledamoten Kristina Åberg är skiljaktig och anser att bedömningen borde ha följande lydelse. Granskningsnämnden anser att den ena programledarens uttalanden var uppenbart kränkande mot svarta personer. Inslaget strider därför mot bestämmelsen om radions särskilda genomslagskraft.